

„Heeren of Broeders?“

In verband met de quaestie „Heeren of Broeders?“ schrijft I. C. K. in het „Kerkblad Geref. Kerk (art. 31) Gouda“, van 18 Oct. j.l. o.m. het volgende:

„Op 23 Sept. 1944 werden hier in Gouda de definitieve schorsingen uitgesproken. Op 1 Oct. '44 werd de eerste vrijgemaakte dienst in de St. Jan gehouden. En op 5 Oct. kwam de Classis Gouda bijeen, die de schorsingen gesanctioneerd heeft en meende te moeten constateeren, dat de geschorsten het kerkverband hadden verbroken (scheurmaking dus). Welnu, na dien 23en Sept. zijn er door of namens den Turfmarktkerkeraad, op officieel briefpapier der kerk, met een reproductie van het kerkelijk zegel, enkele briefjes aan ds Koenekoop geschreven. Naast elkaar gelegd geven zij wel wat te denken van de broederlijke gezindheid van de afzenders.“

In die van 3 Oct. en 4 Oct. is het adres: „Aan den Weleerwaarden Heer Ds G. Koenekoop“, en de aanspraak: „Weleerwaarde Broeder“. In dien van 10 Oct. is de adresseering dezelfde, maar de aanspraak: „Weleerwaarde Heer“, en de onderteekening zonder broedergroet.

Maar als soort pleister op de wonde — of was het misschien bedoeld om te accentueeren, dat men opzettelijk den broedernaam weigerde? — is dan achteraf op dit getypte briefje boven de handteekening nog even met de hand bijgeschreven: „Hoogachtend“. Aanvankelijk wilde men ds K. dus niet alleen den broedernaam en broedergroet onthouden, maar zelfs ook de burgerlijke beleefdheid aan het einde van den brief. Maar het wordt nog fraaier!! 11 Jan. '45: „Aan den Weledelen Heer G. Koenekoop“. „Weledele Heer en..... Broeder..... Met broedergroet“. 24 Mrt '45: „Aan den Weled. Geb. Heer G. Koenekoop“. „Weledelgebaren Heer“..... Hoogachtend“.

I. C. K. eindigt: „Heel dit weerzinwekkende gedoe valt nu onder het afkeurend oordeel van de synod. pers“.

Dit laatste ziet op de synodocratische verontwaardiging over het „Heeren“, en niet „Broeders“ van de Synode te Groningen.

S. GREIJLDANUS.

„En nu zoet blijven jongens!“

In de „Zeeuwsche Kerkbode“ van 3 Oct. '47 schrijft ds H. Veldkamp te Middelburg onder het hoofd: En nu zoet blijven jongens! over het artikel van prof. dr F. W. Grosheide in „Belijden en Beleven“ van 19 Sept. j.l., en waarin deze er tegen opkomt, dat kerkeraden een „soort aanklacht tegen enkele Zendingsmannen bij de kerkelijke vergaderingen, waaronder die mannen resorteren“ hebben ingediend of willen indienen, en wel op grond van de beruchte verklaring van dr Bakker, ds Pos, ds Vlijm e.a. 1 Aug. '47 te Batavia. Naar ds H. Veldkamp, schrijft prof. dr F. W. Grosheide dan o.m.: „Doch moeten de menschen, die de verklaring teekenden, daarom nu kerkelijk behandeld worden? Dat ontken ik“. Prof. dr F. W. Grosheide zou die verklaring best kunnen begrijpen, en van oordeel zijn, dat hierin niets meer tot uiting komt, dan „een verschil van politiek standpunt, een verschil van inzicht tusschen hen die Indië kennen, en Nederlanders die het niet kennen“. Tegen dit schrijven van prof. dr F. W. Grosheide komt ds H. Veldkamp op, en wijst het onjuiste van dit laatste aan, door te herinneren aan de tegenverklaring der Heeren Algra, mr van Helsdingen, ds Oranje e.a. van 9 Aug. d.a.v. Voorts stelt hij, dat in die verklaring van 1 Aug. „in feite stelling genomen werd voor de revolutie en geprotesteerd tegen de handhaving van het wettig gezag, het z.g.n. politieel optreden“. Al verder zegt hij, dat de fout niet maar ligt in tijd en wijze van aflegging dier verklaring, zooals prof. dr F. W. Grosheide beweert. „Maar dat ze het stuk zelf de wereld instuurden, was daarom zoo fout, omdat het in lijnrechte strijd komt met art. 38 N. G. B., waar o.m. staat, dat God wil, „dat de wereld geregeerd worde door wetten en politien, opdat de ongebondenheid des menschen bedwongen worde en het alles met goede ordinantiën onder de menschen toega“. Wie bezwaar maakt tegen de handhaving van het 5e gebod door de overheid, komt niet alleen in strijd met Schrift en belijdenis, maar staat zelf op revolutionair standpunt“.

Prof. dr F. W. Grosheide schreef, volgens ds H. Veldkamp: „kunnen we elkaar in deze dingen niet dragen, is er niet over te praten? Dat Rom. 13 in gedrang is, moet immers nog bewezen worden!“

Ds H. Veldkamp antwoordt — en nu laat ik hem verder zonder onderbreking aan het woord —:

„Gesteld dat dit laatste juist is, wie moet dit dan bewijzen? Wie maakt dat uit of er afwijking is van Schrift en belijdenis? Toch zeker niet de een of andere theoloog of particulier, maar de kerkelijke instantie. Daarom was ik er blij mee, dat men dit kerkelijk wilde behandelen.“

Zoo is het nu zeker met de oecumene.

Met nadruk wordt verklaard: wij willen geen protestantsch Vaticaan, geen Paus voor onze wereldkerk, zooals Rome wereldkerk wil zijn. Maar men heeft in werkelijkheid reeds een oppermachtig Vaticaan en een heel erg onfeilbaren Paus.

Men wil immers een erkenning en samenwerking van allerlei kerken, van allerlei belijden, en het gaat er dus om, dat men in weerwil van alle verschil, toch iets vindt, waarin men één is, en dat één wordt geformuleerd en zal de basis vormen waarop de samenwerking plaats heeft. Een formule, waarin ieder leggen kan wat hij wil. Het moet ons duidelijk zijn, waarop dit uitloopt.

De Roomsche wereldkerk heeft een paus en die produceert, wat hij acht christelijk belijden te zijn. Hij zegt het Woord Gods te aanvaarden, maar neemt er de apocriefe boeken bij, en de traditie, en een wereld van besluiten. Er komt geen einde aan. Al maar produceeren tot de waarheid van het Woord niet meer zichtbaar is.

Er verscheen nu een inderdaad interessant werk over „Augustinus als zielszorger“ door den zeer bekenden professor Van der Meer.

Wat mij in dat werk in het bijzonder trof, was de erkenning van den schrijver, dat Augustinus de mis niet kende, zooals de Roomsche kerk die thans leert, en ook de vereering van Maria niet, zooals Rome die thans drijft tot de aanbidding toe, hoezeer dit ook wordt ontkend.

Wat zegt nu Dr van der Meer? Augustinus aarzelde toen nog, hij was nog niet zoover, doch de kerk kwam gedurig al verder. Steeds meer licht, al meer een produceeren van nieuw belijden. Vanuit het Vaticaan, door den Paus.

De protestantsche oecumene van Dr Visser 't Hooft heeft — Oslo bewees het opnieuw — een heel anderen Paus. Dat is de man, die het meest reduceert. Die al maar afdoet van de Schriftuurlijke waarheid.

Die Paus behoeft niet telkens met groot ceremonieel te worden gekozen als er een Paus is overleden. De wisseling van het gezag is geruischloos als die van de koningin in de bijenkorf, het gaat maar zoo, doch zeer beslissend: de nieuwe paus is de man van het uiterste minimum. En zijn gezag is zonder grens, zoolang men de eenheid stelt boven de waarheid.

Elke nieuwe formule is, wat het spreken naar de Christelijke waarheid betreft, een steeds leeger vat. Thans is het de roep: Christus de Heer.

Als er straks in die oecumene iemand komt, die zegt: voor mij is de groote wijze mensch de Heer — en hoeveel Stoïcynsch gif vinden wij niet reeds in de „oecumene“ — dan zal men, wil men de protestantsche eenheid handhaven, tot die formule moeten komen.

In werkelijkheid is men er al. Want hoezeer de vrijzinnigheid thans in beweging taal spreekt over den Christus, de wezenlijke inhoud van haar belijden is, dat zij bedoelt het hoogere in den mensch. En bij het Barthianisme is het in wezen niet anders.

De Ned. Herv. kerk verklaart tot reformatie te zijn gekomen, en nu eerst zal die kerk zich laten gelden. Maar wie den hals buigt onder het juk van Jezus Christus en Zijn Woord, die ziet, dat deze volkskerk nog nooit zoo diep zonk als thans. Want wat eertijds geduld werd, dat wordt thans als gelijkwaardig erkend. Vrijzinnig werd gelijkberechtigd met orthodox. De Ned. Herv. kerk kreeg een paus, de man van het minimum, erger dan die van het booze „quatenus“. Zij is thans verantwoordelijk voor alle reductie. En zij buigt er voor, nog wel met den mond vol van zuiver belijden.

En als wij nu zien, dat in de synodocratische kerken, na een productie van nieuw belijden, juist die mannen den loop der dingen daar gaan beheerschen, die in het Geelkerkenconflict nog werden teruggewezen; zij, die zeggen niet naar binnen doch naar buiten te zien en met ook grooten ophef bezig zijn de wereld met haar cultuur te overwinnen; de mannen, die ook, zij het nog met een scheel oog, loenzen naar de oecumene, natuurlijk met de verzekering, naar Borgers Rijn: ik wensch geen stap terug te treden, en dat zij absoluut niet van zins zijn maar een titel of jota van de gereformeerde belijdenis los te laten, dan moeten wij den moed hebben dezen lieden en heel ons gereformeerde volk de werkelijkheid van hun doen goed voor oogen te stellen. Zoo duidelijk mogelijk, ondanks hun protesten. Uit waarachtige liefde voor hen zelf en voor die zij meesleuren naar de dwaling. En als de leiding der Antirevolutionnaire partij begeert, dat wij het doen dezer lieden naar hun spreken zullen aanvaarden, wij dat spreken toch serieus moet worden genomen, dan is het onze dure plicht te zeggen, dat dit serieus spreken onwaar en onwaarachtig is.

Als men het goed getuigenis in de politieke partij uit de Reformatie geboren, wil buitensluiten, dan is deze partij van haar kracht beroofd.

En voorts mogen wij allen goed op ons zelf letten, en bidden om voor zulk kwaad bewaard te blijven — want het menschenhart is arglistig meer dan enig ding — en dat wij nimmer onze traagheid en halfheid ter wille van allerlei moeilijkheden voor ons zelf en voor anderen willen verbergen door te verklaren, dat wij het heus heel goed meenen en aan de kracht van het getrouw belijden en handelen niets wenschen af te doen.

Met hartelijke groeten en hellbede,
Uw toegenege MARNIX.

minder egoistisch in zijn begeeren naar nieuwe provincies dan de bolsjewiki thans, en niet minder zedeloos ook dan de keldermensch van Dostojewsky.

Maar de taal was in Weenen uitermate diplomatiek en fijn.

De democraten van onzen tijd schelden.

Ferrero verhaalt, dat de Tsaar onder het mom van fijne taal op een der groote feesten de brutaliteit had om tegen een zeer aristocratische dame, wier man hij wist op reis te zijn, te zeggen: mevrouw, uw echtgenoot is van huis, ik zou zijn plaats wel willen innemen. Waarop de dame — niet minder fijn diplomatiek, maar zeer waar en waardig antwoordde: Uwe majesteit vergist zich; zij meent, dat ik een provincie ben.

Zoo kon, maar dan boos, Talleyrand het ook. Hij liet zich door allen betalen en met een wonderlijke openhartigheid bedroeg hij ze allen.

Zijn doen was onvrede te stichten en daarmee voordeel te behalen voor zijn volk, dat de nederlaag leed en de toenmaals schuldige was. Hij stichtte onvrede en hij won.

De taal diende hem niet zoozeer om zijn gedachten, wel om zijn doen te verbergen.

En zoo ervaren wij het ook meermalen. De taal dient ons dan om de werkelijke beteekenis van ons handelen voor anderen en veelal ook voor ons zelf te verbergen. Wij zijn dan wel, wat men noemt, serieus, maar niettemin hoogst onwaar.

Als hij, de synodocratische machthebbers verklaren, dat zij heelemaal met hun uitbannen en uitsluiten van het avondmaal enz. niet bedoelden maar iemand buiten het koninkrijk Gods te sluiten, dan moge de heer Schouten in zijn jongste politiek geschrift zeggen: zij zijn toch serieus en dus moet zij dit als waar aanvaarden, dit schijnt mij toe een gevaarlijke gedachte te zijn, inzonderheid voor een parlementarier.

Immers, dit moet, wie zijn ooren goed gebruikt, in menige discussie wel opvallen, dat, als iemand, werkelijk, zonder het misschien zelf te zien, iets kwaads van plan is te doen, hij begint met de plechtige verzekering, dat hij er niet aan denkt, om het te begeeren of te doen.

Als hij, een politicus in het parlement met eenige plechtigheid verklaart: m.d.v. ik ben heelemaal niet van plan maar iets te doen wat de vrijheid van onderwijs zou kunnen schaden, want die vrijheid is mij heilig, maar — pas dan op, want er komt wis de aankondiging van een voor die vrijheid gevaarlijk voornemen.

De man verbergt door zijn woord het karakter van zijn wezenlijk bedoelen, misschien wel allereerst voor zich zelf.

Weer een bewijs, hoe, als wij niet buigen voor Gods Woord, al de rijke gaven, die God ons schonk, zich keeren tegen ons zelf en den naaste.

De man is serieus, maar hoogst gevaarlijk onwaar. Wij hooren in onze gesprekken over de juiste consequenties van onzen kerkelijken strijd, de doorwerking der Reformatie voor gansch ons leven, menigmaal zeggen: ik ben heelemaal niet van plan tegen die juiste gevolgtrekkingen in te gaan, ik zie de elschen van ons belijden zeer goed, ik wensch in alles gehoorzaam te zijn, maar...

Geloof mij, dan volgt een betoog, waaruit blijkt, dat die zoo spreekt, toch voor den klaren eisch der reformatie terugdeinst en U op het belangrijkste punt in de praktijk zal afvallen.

De man is zeker serieus, daarvan niet, hij tracht zijn ongehoorzaamheid, zijn besluiteloosheid te verbergen voor zich zelf door zijn vaak langdurig rede-neeren.

Het is buitengemeen merkwaardig, dat, als wij behoefte gevoelen, om te zeggen, dat wij iets niet willen of begeeren, wij juist bezig zijn om de werkelijkheid van ons doen voor ons zelf en voor anderen schuil te doen gaan achter ons woord.

Wij misleiden ons zelf en wij misleiden anderen.

Alles op zeer ernstige wijze.

Een zeer sterksprekend voorbeeld las ik daarvan in een rede van den secretaris der Wereldkerk, Dr W. A. Visser 't Hooft, die het antwoord zou geven op de vraag: hoe staat het met de oecumenische beweging? Wat de oecumene wel en wat zij niet is.

Hij zeide o.a. met nadruk, dat de Oecumenische beweging geen Protestantsch Vaticaan bedoelt te zijn. Zij is een gemeenschap van kerken, die zeggen: wij zijn niet genoeg één, om samen de Una Sancta te manifesteren, maar wij erkennen elkander als kerk van Christus en willen in die beschouwing samenwerken en samenspreken.

Als er nu waarlijk niets van aan was, dat men in de oecumene allengs meer komt tot een Protestantsch Vaticaan, een onfeilbaren Paus van een Protestantsche wereldkerk, de redenaar had geen enkele reden gehad om zulks met nadruk te verklaren.

Uit het werkelijke doen, uit de klare feiten zou het wezenlijk karakter der oecumene duidelijk spreken.

Als gij iemand ontmoet, die zuidwaarts loopt en u met nadruk verklaart, dat hij er niet aan denkt zuidwaarts te wandelen, dan is het zeer goed mogelijk, dat die man serieus is voor zich zelf, maar gij begint toch te twijfelen aan zijn verstandelijke gezondheid, en gij doet dien man een dienst met hem duidelijk te maken, dat hij juist wel naar het zuiden zijn schreden richt.

Medewerker Prof. Dr. H. K. v. Til, Ph.

Alle aan: F. Adm.

INHOUD: Synodocraters worden van de Re... Kerkel... ling; Kerk... vliet dit m... ijke Adv... Uit he... ninger Br...

BEZW en O

De eza... Wijsbege... om zijn p... 1942 te b... Schippers... Met gr... bezwaars... want er... ook door... De Vries... Het do... in de ger... Wij wil... Vooree... eisch, doe... geloovige... honden... immers v... hun kind... ouders be... ganscher... Maar hoe... zelfde ke... ren, dat... geheiligd... nog maar... Deze ui... met de bi... „Want... 1e. De... aangezich... dat zij mi... tus gehei... mogen tw... 1905 van... ker kunne... den”, ver... blijkt. Het... geheiligd... op grond... lijden, ka... 2e. Dat... eerste doe... zonder ui... ste helft... beleden w... geldt (ho... geboren z... ja aan e... bevestigd... kerk vrij... naar de v... alleen var...

Maar als dit nu zoo met een sissertje en een susertje moet afloopen, zooals prof. Grosheide blijkbaar wil, dan aarzel ik niet te verklaren, dat heel het kerkelijk gebeuren van 1936 af één tragische vergissing is geweest. Is afwijking van art. 36 N.G.B. minder ernstig dan eenige andere afwijking? Hebben wij toen in 1936 gezegd: het betreft alleen maar wat verschil van inzicht inzake doop en verbond? Is toen beweerd: „Is dit niet te dragen? Kunnen we daar niet als broeders over praten? Ieder weet het antwoord op deze vragen. We hebben de geschilpunten kerkelijk behandeld, opdat bewezen zou worden, wat naar Schrift en belijdenis was, en wat niet. Als nu in een analoog geval advies gegeven wordt aan de kerkeraden: broeders, maak je niet druk en blijf asjeblijft zoet, want we hebben al rumoer genoeg, ja, dan moet ik er ernstig over gaan denken, of ik niet een brochure ga schrijven over „dreigende deformatie“.”

Och, ds. H. Veldkamp, U moet niet vergeten, nu geldt het vriendjes, maar in 1936 prof. Schilder en enkele andere van die booze Mordechais, die maar niet voor de groote Hamans wilden neerbukken. En spreekt U van „tragische vergissing” in 1936, och kijk nog eens wat beter: het was boos opzet. Niet de ijver voor 's Heeren zaak en huis dreef tot het op de kerkelijke agenda stellen van de bekende zaken, maar vrees en ijver voor eigen hoogheid, aanzien, invloed. En zijn de geschilpunten toen kerkelijk behandeld? Och neen, mishandeld, zonder genoegzame kennis van zaken doorgedreven en afgejakkerd. Het was niet om de leer der Heilige Schrift te doen, maar om eigen opinie er door te jagen, teneinde die en die kwijt te worden.

En „bewezen, wat naar Schrift en belijdenis was, en wat niet”? Och zie maar, wat men heeft gestumperd: uitspraken, nadere toelichting, zestien punten, vervangingsformule, andere stukken aan de kerkeraden en in bladen, en dat alles binnen een tijd van een jaar of drie à vier. En is men het nu onderling

eens over het laatste stuk, de vervangingsformule? Och, och! „Opdat bewezen zou worden wat naar Schrift en belijdenis was en wat niet”, schreef U? Wat verder die brochure betreft, nu, dan moeten we maar eens afwachten en zien wat er komt.

S. GREIJLDANUS.

In „De Hervormde Kerk” van 4 Oct. '47 schrijft de hoofdredacteur, ds. F. H. Landsman, over de noodzakelijkheid van bekeering der kerk, en over de middelen, waarmee die te bewerken, bepaald ook over „grootscheepsche, massale evangelisatie-acties”, in Engeland opgezet. Dan schrijft hij o.m.:

„In steeds bredere kringen is men zich echter in Engeland bewust geworden, dat de massale acties het hoe langer hoe minder doen. Zij moeten gebruik maken van de wereldse middelen van reclame en propaganda. Het gevaar, dat zij zichzelf overschreeuwen en tenslotte niemand meer luistert, is niet denkbeeldig gebleken.

Gaan ook onze ervaringen niet deze kant uit? Men heeft zich afgevraagd, of wij in deze niet-meer-Christelijke wereld tenslotte niet moeten terugvallen op die middelen voor de verbreiding van het Evangelie, die er eeuwen geleden in een nog-niet-Christelijke wereld toe hebben geleid, dat er een wereldkerk gebouwd werd. Die methode leek meer op de manier, welke de communisten, die overal hun „cellen” bouwen, thans gebruiken, dan op die van de moderne reclame-campagne.

Nogmaals: het Evangelie, het Christelijk geloof, is een zeer persoonlijke zaak. Het Evangelie is een oproep tot trouw, tot overgave, tot heiliging; dit alles in en door het geloof in Jezus Christus, in Zijn kruis en Zijn Opstanding; in de levende Christus Die regeert door Woord en Geest en daar is, waar twee of drie in Zijn Naam samen zijn”.

Van den Heere Jezus werd geprofeteerd: Hij zal niet schreeuwen, noch Zijne stem verheffen, noch Zijne stem op de straat laten hooren, Jes. 42 : 2. En op die wijze heeft Hij geëvangeliiseerd, het Konink-

rijk Gods, het Evangelie gepredikt, Matth. 12 : 15—21. Hij bezigde geen wereldsche reclamemiddelen. Zijne kerk, Zijn discipelen, zullen, om rechte discipelen van Hem zich te betoonen ook in de Evangelieverkondiging, in deze wijze van Evangelieprediking evenzeer wel de wereldsche wijze van werken, reclameachtig optreden, moeten verwerpen en vermijden, en bedenken het woord Gods, dat ook hier zijn betekenis heeft: niet door kracht noch door geweld, maar door Mijnen Geest, zegt de HEERE der heirscharen, Zach. 4 : 6.

S. GREIJLDANUS.

Beroepen te:
Zwijndrecht, G. v. Rongen te Waardhuizen.
Bergschenhoek, F. F. Venema, cand. te Schipborg.

Benoemd tot legerpredikant in vasten dienst B. A. Bos te Voorburg.

Aangenomen naar:
Als legerpredikant in vasten dienst, B. A. Bos te Voorburg.

— ADRESSEN. — HEEMSTEDE. Adres Kerkeraad: G. Gierum, Eikenlaan 43.

— BROUWERSHAVEN. Adres Kerkeraad: I. A. Catsman, Haven N. 2.

— OUDERLINGEN-CONFERENTIE CLASSIS GOUDA-LEIDEN-WOERDEN op Dinsdag 4 November nam. 7.30 uur, in „Rehoboth” Rapenburg, Leiden. De heer D. N. J. v. d. Paauw uit Den Haag zal behandelen: „Kerkzang en Reformatiedrang”. a. De kerkzang en Gods ordinantiën; b. Kerkzang en Reformatiedrang: in Schrift en historie, waarbij ter sprake komen: David en Salomo, Nehemia, Jodendom van Jezus' dagen, eerste christenen, Ambrosius, Pauls Gregorius, Calvijn, Dathen, Statenberijming 1773; c. Kerkzang, reformatiedrang en wij.

Op 23 October 1947 werd, in het ziekenhuis „De Lichtenberg” te Amersfoort, geboren onze tweede zoon, ons vijfde kind. Wij noemden hem:

HENDRIK JAN JACOB.

De HEERE heeft alles wel gemaakt.

Ds. A. B. ROUKEMA.
H. A. ROUKEMA—SCHOLTENS.

Spakenburg, Molenstraat 41.

BELANGRIJK BERICHT!

Nag 2 weken

* Thans zijn er reeds 4 afleveringen verschenen van:

DE GESCHIEDENIS DER GODSOPENBARING

Een BIJBELSTUDIEWERK waaraan onderscheidene publicisten medewerken. Een STANDAARDWERK van rijke betekenis voor studieverenigingen, onderwijs en gezin. Verschijnt in 29 afleveringen, elk à 64 pagina's.

Prijs per afl. f.1.45. Intekenprijs per afl. f.1.15.

Wij willen gaarne ieder in de gelegenheid stellen gebruik te maken van deze lage intekenprijs. Dit kan tot 15 November a.s.

NOG 2 WEKEN TIJD !

Wacht niet — Schrijf direct een kaartje, want NA 15 NOVEMBER IS DE PRIJS PER AFL. f.1.45

J. BOERSMA Drukkerij
UITGEVERIJ ENSCHEDE

Copiëerinrichting „ECCLESIA”
Kon. Emmakade 194
DEN HAAG
Telefoon 39.84.92
vervaardigt Uw
Gestencilde Kerkbladen
Vraagt proefnummers en prijs.

Gevraagd per 1 December een BESCHAAFD MEISJE
als hulp in de huishouding, in gezin met 3 kl. kinderen. Intern, wordt als huisgenoot opgenomen. Brieven met opgave van verlangd loon en ref. aan Mevr. BOSCH, Okeghemstraat 10, Amsterdam—Zuid.

HULP IN DE HUISHOUDING.

In een gezin met drie kleine kinderen, waar de moeder enige tijd rust moet nemen, wordt HULP IN DE HUISHOUDING gevraagd. Brieven aan J. KALDEWAY, Juliusstraat 67, Eindhoven.

Heden ontstiep in volle rust en vrede, onze innig geliefde Man, Vader en Grootvader
Derk Zwier Maat D. Jzn, in de ouderdom van 59 jaar.
„God neemt mij op in Zijne Heerlijkheid”.
Dit getuigenis troost ons in dit zo smartelijk verlies.
Langeslag:
H. MAAT—v. d. WAL.
Rotterdam:
G. KOP—MAAT.
P. C. KOP.
ERNA.
Langeslag:
H. MAAT.
H. MAAT—v. RAALTE.
Marknesse N.O.P.:
D. J. MAAT.
Zwolle:
N. v. WESTENBRUGGE.
Langeslag—Laag Zuthem,
26 October 1947.

Dame, 44 jaar (middenstand), zoekt een
HUIST. TE VERZORGEN
in klein, moederloos gezin of Heer alleen. Brieven No. 284, Bureau „De Reformatie” te Goes.

INHOUDSOPGAVE VAN „DE REFORMATIE”.

Binnenkort zal de inhoudsopgave van den 22sten jaargang van ons blad worden samengesteld. We verzoeken onze abonnees, die er prijs op stellen, deze inhoudsopgave te ontvangen, ze bij ons aan te vragen. Banden worden door ons niet beschikbaar gesteld.
DE UITGEVERS.

DE BIJBEL TOEGELICHT VOOR HET NEDERLANDSE VOLK.

Zo juist verscheen:

JESAJA

door Ds P. K. KEIZER

Deel I: Jesaja 1—99

Prijs bij intek. f.1.35; geb. f.1.75.

Afzonderlijk: f.1.60; geb. f.2.—

Populaire en goedkope Bijbelverklaring. Voor huisgezin, vereniging en persoonlijke Schriftstudie. Een prachtige interkerkelijke uitgave, waaraan Gereformeerde auteurs uit verschillende Kerken hun medewerking verlenen! Door heel de Chr. Pers werd deze serie aanbevolen.

Vraagt gratis prospectus met uitvoerige inlichtingen bij Uw Boekhandelaar of bij de Uitgever J. H. KOK N.V., Kampen.

KENT U REEDS

Zangers en Speellieden

van D. W. L. MILO?

Dit werk is onmisbaar voor hen, die belang stellen in den eeredienst onzer Kerken. Prijs f.5.— voor abonne's op de R.-B.-Serie f.2.50.

Vraagt het Uw boekhandelaar of den uitgever.

Oosterbaan & Le Cointre N.V., Goes, Giro 36000.

LAAT NU UW JAARGANG „DE REFORMATIE” INBINDEN.

f.3.— per jaargang.

Register wordt bijgeleverd.

BOEKBINDELIJ VAN KUIJK
Zalmstraat 1 — Scheveningen

ANTIEKE

Klokken, Meubelen, Tegels, Tin- en Koperwerk, enz., enz. koopt en verkoopt:

Kunsthandel „OUD HOLLAND” (eig. J. van Dijk), Rotterdam, Cl. de Vrieselaan 80, Tel. 36466.

Wij hebben nog een kleinen voorraad van het boek van Dr SCHIPPERS:

VAN DEN DIENST DES WOORDS

Prijs gebonden f.3.50.

Verkrijgbaar in elken Boekhandel en bij

Oosterbaan & Le Cointre N.V., Goes, Giro 36000.

ZO JUIST VERSCHIEEN: NEDERLANDSE BEELD-ENCYCLOPAEDIE

Samengesteld onder redactie van CHR. STAPELKAMP, Oud-Direct. Chr. H.B.S. te Groningen
Met medewerking van vele deskundigen

Tekeningen van J. DE VRIES e.a.

Omvang 296 bladzijden

Met 1643 tekeningen

Prijs in linnen stempelb. slechts f.4.90

Een boek als dit bestaat er in ons land nog niet. Het is een Beeld-Encyclopaedie op algemeen praktisch terrein. Allerlei zeer uiteenlopende dingen worden in dit boek in systematische volgorde afgebeeld, terwijl op de tegenoverliggende bladzijde het afgebeelde in korte bij-schriften wordt beschreven.

Het is een praktisch bruikbaar boek voor iedereen, voor volwassenen en voor de jeugd, voor huis en school.

Een boek, dat duizend keer zal worden geraadpleegd en waarin men nooit uitgekeken raakt.

Het prospectus is op aanvraag gratis verkrijgbaar. Vraag het boek eens ter inzage bij Uw Boekhandelaar

Verkrijgbaar bij de Boekhandel en bij de Uitgever J. H. KOK N.V., KAMPEN